

(Đề gồm 02 trang)

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

QUÊ HƯƠNG

-Đào Quốc Thịnh-

“...Cả lớp lặng im, những con mắt đổ dồn về phía tôi khi nghe tôi đọc xong bài văn tả phong cảnh quê hương được cô giáo cho điểm cao nhất lớp hôm nay. Cô giáo đi lại gần, hỏi tôi thoảng một chút nghỉ ngơi:

- Là một học sinh thành phố, làm thế nào mà em có thể viết được một bài văn tả quê hương sâu sắc, chân thật và gần gũi đến như vậy?
- Thưa cô... bà em... giúp em ạ!
- Sao? Em vừa nói gì? Bà em viết hộ em à?
- Thưa cô, không ạ!... vâng, đúng ạ!

Tôi nhìn ra hàng phượng vĩ trước sân trường và chợt nhớ đến mùa hè năm ấy... Tháng 5, bố đưa tôi về quê nội. Quê nội tôi, một xóm nghèo bên kia sông Hồng. Biết bao lần, tôi đã mơ ước được về thăm quê, thăm bà, thế nhưng mới bước chân lên con đường làng lầy lội, lớp nhớp bùn sau cơn mưa, nhìn những mái nhà tranh thấp tè ẩm ướt sau lũy tre làng, tôi đã bắt đầu thất vọng. Tôi không dám nhìn thẳng nhưng âm ỉ nghĩ thầm: “Sao mà bản thế! Biết thế này, mình chẳng đòi bố cho về nữa”.

Bố tôi tươi cười chào người làng, có lúc lại còn đứng lại nói chuyện với một bác gánh phân. Bữa cơm trưa hôm ấy, bà tôi tấm tắc khen ngon và gắp vào bát tôi miếng thịt luộc. Tôi gắp ra nhìn mặt: “Mỡ thế này, cháu ăn làm sao được!”

Bố chan canh cua, mới ăn được một miếng tôi đã vội kêu lên: “Canh chưa cho mì chính, nhạt lắm, lại hơi hơi, con ăn chưa quen...”. Cả nhà lặng người. Bố tôi tái mặt vì giận.

Tối hôm ấy trăng rằm, bà tôi kê ghế ra ngoài sân nhặt khoai lang và kể cho tôi nghe đủ mọi chuyện. Bà kể rằng, bố tôi từ nơi này ra đi. Và chính nơi này, bố tôi lớn lên bằng lời ru của bà, bằng đôi tay ấm bông của bao người. Bà đã từng mớm cho tôi, nuôi tôi khôn lớn ở đây. Tình cảm quê mùa nhưng chân thật. Bà chỉ tay về phía góc trời sáng rực lên và bảo đó là Hà Nội. Bà bảo rằng: “Ở Hà Nội sướng hơn ở quê nên ai ai cũng ước ao được sống ở Hà Nội, còn bà thì thích ở quê hơn vì bà quen mất rồi. Nếu cháu cứ ở Hà Nội mãi, sẽ chẳng bao giờ biết được ánh trăng ở quê đẹp thế nào đâu!”.

Tôi ngược nhìn lên bầu trời xanh thẳm không gợn một mây chi chút những vì sao. Trăng treo lơ lửng trên đầu ngọn tre in đậm nền trời. Ánh trăng trùm lấy mái

nhà và khu vườn rau xanh tốt của bà. Lúc ấy, tôi bỗng nắm chặt lấy tay bà và thốt lên: “Bà ơi! Trăng ở quê đẹp thật bà ạ!...”

Sau mùa hè năm ấy, bà nội tôi đã ra đi mãi mãi. Hè nào tôi cũng xin bố cho về thăm quê. Quê nội tôi bây giờ khác hẳn, chẳng còn một tí dấu vết nào của ngày xưa nữa. Những dãy nhà hai, ba tầng san sát nhau mọc lên như nấm. Không ai còn nhớ nổi bóng dáng lũy tre xanh... Tôi cầm bút viết, dồn tất cả tình cảm nhớ thương sâu đậm với bà vào bài tập làm văn tả phong cảnh quê hương hôm ấy. Tôi viết về quê hương tôi với lũy tre xanh mát rượi và ánh trăng rằm dịu ngọt. Phải rồi, tôi bỗng hiểu ra rằng: chính bà đã làm xanh mãi ước mơ của tôi.”

(<https://thuonghieucongluan.com.vn/que-huong-a58883.html>)

Chú thích

Đào Quốc Thịnh là một nhà báo, nhà văn, hội viên Hội Nhà báo Việt Nam. Ông sinh ra và lớn lên tại Hà Nội. Quê quán xã Lạc Hồng, huyện Văn Lâm, tỉnh Hưng Yên. Ông nhập ngũ tháng 4/1975 thuộc đơn vị D93 Bộ Tư lệnh Công Binh, tham gia chiến dịch tổng tiến công và nổi dậy 30/4/1975 và trực tiếp tham gia chiến đấu tại biên giới phía Bắc (Hà Tuyên) năm 1982.

Ông tốt nghiệp Đại học Báo chí, Đại học Ngoại ngữ và tốt nghiệp Trường Sĩ quan Chỉ huy Kỹ thuật Xe máy Công Binh.

Ông bắt đầu viết văn, viết báo từ năm 1996 với bút danh Thu Hương. Trong thời gian gần 30 năm cầm bút, ông có gần 50 truyện ngắn viết cho thiếu nhi và hàng trăm tác phẩm báo chí có giá trị.

Truyện ngắn Quê hương là truyện ngắn đầu tay của tác giả viết năm 1996.

Câu 1. (0,5 điểm) Xác định người kể chuyện của văn bản trên.

Câu 2. (0,5 điểm) Trong cuộc trò chuyện với bà vào đêm trăng, nhân vật tôi đã nhận ra điều gì?

Câu 3. (1,0 điểm) Em hiểu thế nào về câu nói của nhân vật tôi ở cuối bài: *“Phải rồi, tôi bỗng hiểu ra rằng: chính bà đã làm xanh mãi ước mơ của tôi”*.

Câu 4. (1,0 điểm) Chỉ ra các từ tượng hình có trong câu văn: *Biết bao lần, tôi đã mơ ước được về thăm quê, thăm bà, thế nhưng mới bước chân lên con đường làng lầy lội, lớp nhớp bùn sau cơn mưa, nhìn những mái nhà tranh thấp tè ẩm ướt sau lũy tre làng, tôi đã bắt đầu thất vọng*. Nêu tác dụng của việc sử dụng các từ tượng hình đó trong việc thể hiện nội dung.

Câu 5. (1,0 điểm) Qua truyện ngắn, em thấy điều gì là mạch nguồn của tình yêu quê hương đất nước trong tâm hồn nhân vật “tôi” và mỗi chúng ta?

PHẦN 2: VIẾT (6.0 điểm)

Viết bài văn phân tích một tác phẩm văn học mà em yêu thích.

-----HẾT-----